

YUGOSLAVYA'DA NELER OLUYOR?

17. 10. 1992 tarihinde Oda'mız lokalinde "Yugoslavya'da neler oluyor " konulu bir söyleşi düzenlenmiştir. Konuşmacı olarak Tanıl BORA katılmıştır.

Sorunu Yeni Dünya Düzeni mantığı ve sistematığı içinde ele almak daha doğru olacak. Bilindiği gibi bu kavram Körfez savaşı sonunda ortaya atıldı. Sorunların " demokratik " devletlerin gözetiminde çözümlenmesi önerilmektedir. Bu anlamda Yugoslavya sorunu tam bir skandaldır. Sorun müdahale edilemeyen bir biçimde devam etmektedir,

Yugoslavya sorunu neden Kuveyt'teki gibi çözülemedi? Gerçekte sorun çok daha karmaşıktı. Olayın askeri boyutunun dışında, Batının egemen güçlü siyasî çevrelerinin soruna yaklaşımları bize önemli ipuçları vermektedir, Kuveyt'te Batılı, hristiyan emperyalizmi söz konusuydu. Bu değerlerle çelişen despotik Irak cezalandırılmak istendi. Batılı kültürel ırkçılık, Batı değerini, günümüzde kızıl tehlikenin yerini alan yeşil tehlikenin tehdit ettiği ileri sürmektedir. Batı tüketici değerlerinin egemen olmadığı İslam topluluklarını büyük bir tehlike olarak sunmaktadır.

Batı dünyasının kendi içindeki çelişkilerinin bütünleşme sürecinde ortadan kalkacağı; Batının çevre, güney, İslam ülkelerinin kendi aralarındaki çelişki ve çakışmalara karşılıklı olmayacağı öngörülmektedir,

Yugoslavya'da bu anlayışa denk düşen gelişmeler izlendi, Yugoslavya'da doğu-batı, kuzey-güney, hristiyan-müslüman,vb. çelişkilerinin tümü vardı, Yugoslavya'nın zenginleri Slovenler ve Hırvatlar katolik kilisesine bağlı idiler. Askeri çözümün gündeme geldiği ilk günlerde Avrupa Sloven ve Hırvatlara, Sırlar karşısında büyük destek verdiler.

Bugün sorun Bosna Hersek'te çok daha boyutlu olmasına karşın, Avrupa Slovenya ve Hırvatistan için gösterdiği duyarlılığın onda birini göstermemektedir. Bu yaklaşımların sonucu Slovenya ve Hırvatistan Yugoslavya'dan kopmuştur. Batılı ülkeleri tek tek ele aldığımızda ise Almanya öne çıkmaktadır. Almanya Yugoslavya konusunda belirleyici rol oynamıştır, Slovenya ve Hırvatistan'ın batıya olan bağlılığını çok ciddi bir biçimde savundu. Avusturya'da Slovenya'ya önemli ölçüde destek oldu. Bu ülkenin kendi vatandaşları olan Slovenler© her türlü baskıyı yaparken Slovenyayı desteklemesi ilginçtir,

Ayrıca batıda ciddi bir Hırvat lobisinde sözkonusudur, Yugoslavya'da Sırlar her zaman egemen olmuşlardır. Hırvatlar 2. Dünya savaşında Almanlarla işbirliği yapmışlar ve Ustaşa Faşist Devletini kurmuşlardı. Bu devlet 1-4 milyon arasında Sırpıyı öldürdü. Ustaşaların günümüzdeki devamcıları Batıda oldukça etkilidir. Ustaşaların görüşleri arasında Slovenlerin dağ Hırvatları olduğu gibi bir yaklaşım yer almaktadır. Yine bugün Bosna -Hersek'te Sırlar savaşı sürdürmektedir ancak Hırvatlar da savaşmakta ve ülkenin bir çok yerini işgal etmiş bulunmaktadır,

Yugoslavya'da güney Slavları olarak bilinirler, Keçdi İçlerinde geçmişi 9.-10, yüzyıla kadar giden ayrışmalar yaşamışlardır, Slovenler ve Hırvatlar Katolik kilisesinin, Sırlar, Karadağlılar ve Makedonlar Ortodoks kilisesinin itkisinde kalmışlardır. İki kilise arasında yir alan Boşnaklar ise önce Bogomil mezhebine girmişlerdir. Daha sonra müslümanların etkisi artmış ve Boşnaklar müslüman olmuşlardır, 19, yüzyılda ise milliyetçilik akımları güçlenmiştir, Makidonya bu milliyetçi kapışmaların merkezini oluşturmuştur, Yugoslavya tüm bu gelişmelerin sonucu kurulmuştur. I. Yugoslavya olarak bilinen bu devlet 2, Dünya Savaşına kadar sürmüştür